Skattelitteratur

Ole Gjems-Onstad: *Valuta og skatt.* 200 sidor. Tanums förlag. ISBN 82-518-0786-7. Pris ej angivet.

Norge saknar i likhet med Sverige en speciell lagstiftning om den skattemässiga behandlingen av valutavinster och -förluster. Detta till trots verkar skattedomstolarna i stort ha kommit rätt; i varje fall när det gäller juridiska personer.

Valutavinster beskattas således normalt när de är realiserade medan förluster är omedelbart avdragsgilla. I båda fallen förutsätts att skatteredovisningen följer det officiella bokslutet.

Huvuddelen av Gjems-Onstads bok behandlar de problem som kan uppkomma för juridiska personer. Som Gjems-Onstad påpekar är det naturligt att man faller tillbaka på god redovisningssed när det inte finns några speciella skatteregler. Eftersom god redovisningssed ofta är synonymt med försiktighetsprincipen följer att skattelagstiftningen accepterar att det byggs upp dolda reserver i företag med många transaktioner i utländsk valuta. Sambandet är dock inte absolut. Gjems-Onstad understryker att skattedomstolarna alltid kan frångå redovisningspraxis. Ett område där så sker är ex vid värdering av aktier.

Framställningen är disponerad så att olika poster behandlas var för sig — aktier, fordringar, varulager, skulder osv. Flertalet problem som tas upp till diskussion under de här avsnitten är inte särskilt kontroversiella.

Som exempel kan nämnas frågan om ett företag måste återföra en tidigare nedskrivning av en fordran om kursen senare skulle stiga. Att svaret är nej är ganska självklart liksom att inget hindrar den som så önskar att göra en uppskrivning i varje fall till den ursprungliga kursen.

Ett annat problem där lösningen kanske inte är lika självklar gäller köp av ex maskiner från utlandet. Om dessa köps på kredit, vilken kurs skall då användas? Gjems-Onstad anser att leveransdagens kurs skall vara avgörande vilket torde överensstämma med svensk praxis. Om kursen ändras efter leveransdagen påverkas alltså inte avskrivningsunderlaget.

En helt annan frågeställning som det hade varit intressant att få synpunkter på är den diskussion som sannolikt kommer att aktualiseras i Sverige senare i år. BFN har föreslagit att försiktighetsprincipen inte skall gälla längre vid värdering av fordringar och skulder. Man skulle således gå över till vad som brukar kallas balansdagskursmetoden. Samtidigt har BFN emellertid antytt att beskattningen skulle följa den gamla försiktighetsprincipen. Som Gjems-Onstad framhållit är det inte möjligt att idag skriva upp en fordran i redovisningen utan skattekonsekvenser. Å andra sidan skulle BFNs förslag leda till

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:21

att alla företag måste göra en uppskrivning, vilket möjligen skulle få negativa likviditetseffekter, om inte skattelagstiftningen ändras.

Sammanfattningsvis ger Valuta og Skatt ett gediget intryck; något långtråkig kanske men det beror i så fall på att det inte finns mycket som överraskar.

Rolf Rundfelt

International Fiscal Association (IFA)

Vid den svenska avdelningens av IFA styrelsesammanträde den 25 maj 1982 i anslutning till årsmötet beslöts att utse vVD i Institutet för utländsk Rätt AB, Peter Sundgren till efterträdare för Börje Villard som avdelningens sekreterare och kassaförvaltare.

Årsmötet beslöt att till styrelseledamöter omvälja Dag Helmers och Börje Villard samt nyvälja styrelsesuppleanten Nils Mattsson efter Erik Reuterswärd, som undanbett sig omval. Övriga styrelseledamöter är Gustaf Lindencrona, Sven-Olof Lodin och Carl Olof Sandström. Till styrelsesuppleant efter Nils Mattsson nyvaldes Peter Sundgren. Till avdelningens ordförande valdes Börje Villard efter Carl Olof Sandström, som undanbett sig omval.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-10-31 13:44:21